

NACIONALNI PROJEKT »VODA - KAJ MI POMENI«

Udeležili smo se projekta »Voda-kaj mi pomeni«. Cilji projekta so bili:

- ozaveščanje posameznika o pomembnosti čiste vode,
- preprečevanje onesnaženosti voda,
- razmišljanje o vodi kot dragocenem viru življenja,
- obeleževanje mednarodnega dneva vode (22. marec).

Sodelovali smo z esejmi, ki so jih napisali Petra Potočnik, Lojze Lazar in Saša Golob pod mentorstvom Marije Jerše.

DRAGOCENOST, KATERE POMENA SE NE ZAVEDAMO

Kaj nam Slovencem pomeni voda? Voda se nam zdi samoumevna dobrina, vsaj v naši deželi, saj se sploh ne zavedamo, da bi nam te naravne danosti nekoč lahko zmanjkalo. Ponavadi se tega zavemo šele poleti, v času suše, ko vode primanjkuje in posledično ne moremo zalivati rastlin, ki zaradi tega nekoliko trpijo, mi pa jo imamo še vedno dovolj.

Kako pa je s tem v tujini? Zaenkrat je v našem delu Evrope vode za normalno življenje še vedno dovolj, vendar mislim, da so v nekaterih bolj razvitih državah že začeli bolj ceniti vodo kot pitni vir.

Na žalost ponekod po svetu ni tako. Veliko je območij, kjer zaradi pomanjkanja padavin vode primanjkuje in jo morajo prebivalci presušenih območij drago plačevati, zato nanjo tudi bolj pazijo, da je ne uporabljajo po nepotrebem. Vodo potrebujemo za skoraj vse stvari, ki jih počnemo. Pri kuhanju, pomivanju, pospravljanju, zalivanju, pranju oblačil in ostalih predmetov ...

Verjetno se bomo tudi mi nekoč morali zavesti pomanjkanja vode, v kar nas bodo prisilile vremenske spremembe, temperatura se počasi, a vendar vztrajno zvišuje in če bo šlo tako naprej, bomo tudi mi za vodo morali seči globoko v žep. Na žalost pa se bomo šele tedaj zavedli, kakšno dragocenost bomo izgubili.

Mogoče bi lahko varčevali tako, da bi pomivali posodo v koritu in je tako ne bi porabili na litre, ampak bi njeno porabo zmanjšali na minimum. Namesto da porabimo več hektolitrov vode za kopanje, bi se lahko stuširali. Pri kuhanju vedno izmerimo, koliko vode potrebujemo, da viška potem ne zavržemo.

Z leti se miselnost ljudi glede vode kot naravne danosti spreminja, voda dobiva svojo pravo vrednost. Z vodo bomo varčevali na vsakem koraku, o pomembnosti vode bomo ozaveščali tudi druge.

Petra Potočnik

VODA - VIR ŽIVLJENJA

Voda je vsakdanji pogoj za človekovo preživetje. Vedno bolj, ko se je tehnologija razvijala, vedno več vode je človeštvo porabilo in to ne zgolj za preživetje, temveč tudi za druge dejavnosti - gospodinjstvo, kmetijstvo, industrijo. Največ vode porabi kmetijstvo, za namakanje obdelovalnih površin, precej vode porabimo tudi v gospodinjstvu.

Preobsežna poraba vode našega vsakdanjega življenja povzroča in bo povzročilo velike nevšečnosti, ne samo nam ljudem, ampak tudi živalim in rastlinam. Tako velika poraba bo prinesla vsesplošno pomanjkanje in le-to bo vplivalo na naše preživetje. Verjetno bo nekoč prišlo do tega, da bo količina porabljene vode na posameznika omejena, ker za vsakodnevne dejavnosti, kot sta kuha in tuširanje, drugače ne bi bilo dovolj vode. Kajti večina vode se bo porabila v kmetijstvu, ker bo od nje odvisen pridelek oziroma hrana za vsakega človeka.

Edina rešitev bi bilo reduciranje oziroma zmanjšanje vseh človekovih opravil v povezavi z vodo. Seveda to zaradi potratnih človekovih potreb ne bo lahko izvedljivo, ker če bi porabo omejili samo za osmino, bi bil rezultat očiten in prepotrebna voda bi nam prav prišla v hudih časih.

Že samo za tuširanje in pranje perila ter avtomobilov bi lahko porabili mnogo manj vode, kot jo do sedaj.

Voda je seveda tudi naravno bogastvo. Številna jezera pokrivajo na tisoče hektarov zemljine površine. Slovenska jezera so ena najlepših na svetu. Tudi v vrtnarstvu poznamo vodo kot del oblikovanja, polepšanje nekega okolja. Vodni motivi v vrtovih so eni izmed najlepših, uporabljeni v številnih največjih svetovnih vrtovih (npr. Versailles). In ta bogastva ljudem omogočajo turizem in s tem povezan zaključek. Voda je ključen vir življenja. V vodi živi več kot milijon živalskih in rastlinskih vrst. Prisotne so tudi alge in nekatere bakterije, ki so si pred mnogimi milijoni let v takem okolju ustvarili življenje. Ta življenja z našim načinom življenja ogrožamo in vplivamo na njihovo izumrtje.

Padavine, ki služijo za balansiranje in rehabilitacijo porabljene vode, ne bodo več opravljale te naloge kot do sedaj. Zaradi onesnaževanja vode ne bo več toliko, da bi

si lahko privoščili razkošje (kmetijstvo, pranje). Če ne bomo ukrepali mi, bo ukrepala narava.

Lojze Lazar

VIR ŽIVLJENJA

Človek se zave pomena vode šele takrat, ko njeno pomanjkanje občutimo na svoji koži.

Voda je sestavni del našega organizma, zato je še kako pomembno, kakšno vodo pijemo. Voda je na našem planetu neenakomerno razporejena, večina ljudi jo ima v izobilju, medtem ko bi peščica dala bogastvo za liter vode. Pomembno je, da se ljudje po vsem svetu zavedamo, da je vodo potrebno spoštovati in zato ceniti vsako kapljico, ki jo uporabimo ali popijemo.

Danes ljudje uživamo v pogledu na reke, slapove in morja, medtem ko očem umazana mlaka predstavljata dom in vir hrane za preštivilne živalske vrste. Voda je zelo pomembna tudi v kmetijstvu, industriji in prehrani.

Sprejemanje odgovornosti za naše življenje in čisto okolje bo prineslo nova spoznanja, predvsem pa zavedanje, da je čista, neoporečna voda vir za ohranjanje človekovega zdravja.

Danes smo še vedno priča boleznim, kot posledice oporečne vode, predvsem v svetu, kjer je čista vodo neprecenljiva dobrina.

Vzrok nekaterih boleznih sodobnega sveta ravno tako tiči v vodi: zastareli vodovodni sistemi, neprimerni materiali, kjer se voda pretaka ali stoji; nekontrolirana uporaba kemikalij in pesticidov v kmetijstvu in industriji; številni izlivi nafte v morje, organski odpadki, z vodo so povezane tudi poplave - torej naravne nesreče in katastrofe.

Mi oporečno vodo pijemo in z njo zastrupljamo naše telo. Tega pa ne smemo dovoliti! Nikoli in nikdar!

Saša Golob